

ПОЛОЖЕННЯ

про правове, організаційне та методичне забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів у вищих навчальних закладах МВС

1. Загальні положення

1.1. Це Положення регулює правове організаційне та методичне забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів у вищих навчальних закладах МВС (далі - ВНЗ), її планування, облік та координацію, упровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність органів держави, установ, підприємств і організацій, протворчість та навчальний процес.

1.2. Положення розроблено відповідно до Конституції України, Законів України "Про освіту", "Про вищу освіту", "Про наукову і науково-технічну діяльність", "Про міліцію", "Про сприяння соціальному становленню та розвитку молоді в Україні", інших нормативно-правових актів України.

1.3. Науково-дослідницька діяльність курсантів, слухачів і студентів у ВНЗ є складовою частиною підготовки висококваліфікованих фахівців, здатних творчо використовувати в практичній діяльності досягнення науки та науково-технічного прогресу. Вона сприяє розвитку таких якостей як самостійність, висока вимогливість до себе, ініціативність, стимулює активну творчу працю курсантів, слухачів і студентів у процесі навчання.

1.4. Основними принципами науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів у ВНЗ МВС є: гуманізм, демократизм, пріоритетність загальнолюдських духовних цінностей; органічна єдність науки, освіти і практики; визнання свободи творчої, наукової і науково-технічної діяльності; рівність умов для курсантів, слухачів і студентів щодо реалізації їх здібностей у науковій і науково-технічній діяльності, їх всебічного розвитку; вільний доступ та поширення наукової та науково-технічної інформації; поєднання державного управління і громадського самоврядування в науковій та науково-технічній діяльності ВНЗ; стимулювання наукової та науково-технічної діяльності; використання можливостей міжнародного наукового співробітництва.

1.5. Науково-дослідницька діяльність курсантів, слухачів і студентів забезпечує вирішення таких основних завдань:

1.5.1. Формування в курсантів, слухачів і студентів наукового світогляду, оволодіння методологією, методикою і технологією науково-дослідної діяльності.

1.5.2. Поглиблення знань з дисциплін, що вивчаються.

1.5.3. Розвиток творчого мислення, розширення наукового кругозору, наукової ерудиції та індивідуальних здібностей майбутніх фахівців для вирішення практичних завдань.

1.5.4. Постійне оновлення і вдосконалення знань з обраної професії.

1.5.5. Набуття навичок самостійного проведення наукових досліджень та вмінь творчо застосовувати отримані знання в практичній діяльності.

1.5.6. Залучення найздібніших курсантів, слухачів та студентів до розв'язання наукових проблем, що мають суттєве значення для науки і практики.

1.5.7. Популяризація і поширення позитивного досвіду, новітніх форм дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів.

1.5.8. Створення та розвиток наукових шкіл, виховання у ВНЗ нових поколінь викладачів, вчених.

1.5.9. Формування громадянської позиції особи, інститутів громадянського суспільства держави.

1.6. Курсанти, слухачі і студенти здійснюють науково-дослідницьку діяльність у навчальний та позанавчальний час.

1.6.1. Науково-дослідницька діяльність курсантів, слухачів і студентів, яка здійснюється в навчальний час, включає: підготовку до семінарських занять рефератів і повідомлень за результатами проведених досліджень та виступи з ними; виконання лабораторних, практичних, семінарських та самостійних завдань, а також індивідуальних завдань під час стажування та практики, що містять елементи проблемного пошуку; підготовка і захист курсових, дипломних та магістерських робіт.

1.6.2. Науково-дослідницька діяльність курсантів, слухачів і студентів, яка здійснюється в позанавчальний час, включає: участь у наукових дослідженнях, які проводяться кафедрами (лабораторіями); роботу в наукових гуртках та радах наукових товариств; розробку методик, спеціальних пристроїв та приладів; підготовку наукових публікацій за результатами досліджень; збір статистичних даних (проведення анкетувань у практичних підрозділах), вивчення й узагальнення передового досвіду органів внутрішніх справ, слідчої та судової практики; підготовку доповідей, повідомлень їх тез для участі в науково-практичних заходах, а також участь у наукових і науково-практичних конференціях, семінарах, у конкурсах на кращу наукову роботу, у зустрічах із вченими, практичними працівниками правоохоронних органів; роботу з поширення правових знань серед населення; участь у всеукраїнських і міжнародних студентських олімпіадах та інших заходах наукового характеру; упровадження результатів наукових досліджень у практичну діяльність органів держави, установ, підприємств і організацій, правотворчість та навчальний процес.

1.7. Під час проведення наукових досліджень курсанти, слухачі і студенти повинні навчитися: користуватися науковою, довідковою, методичною літературою; володіти методами інформаційного пошуку, набути навичок комп'ютерної обробки даних; аналізувати літературу з теми дослідження; використовувати науково-пізнавальну методологію; готувати на високому рівні курсові, дипломні і наукові роботи; виступати з науковими доповідями (повідомленнями).

1.8. Основними формами реалізації результатів наукових досліджень курсантів, слухачів і студентів є: виступи з повідомленнями, доповідями, рефератами або науковими роботами на семінарах, засіданнях наукових гуртків, участь у конференціях; участь у конкурсах на кращу наукову роботу та інших заходах наукового характеру; підготовка публікацій за результатами наукових досліджень; розроблення проектів (моделей) спецвиробів та технічних пристроїв, комп'ютерних програм, методик тощо; розробка методичних рекомендацій, навчальних програм та посібників; виконання наукових перекладів і реферування; складання аналітичних звітів; розробка практичних рекомендацій і пропозицій для впровадження їх у діяльність органів держави, установ, підприємств, організацій і навчальний процес; підготовка і захист курсових, дипломних та магістерських робіт; виконання індивідуальних науково-дослідницьких завдань.

2. Повноваження структурних підрозділів та органів самоврядування ВНЗ МВС щодо правового, організаційного та методичного забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів

2.1. Відповідальність за правове, організаційне та методичне забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів у ВНЗ покладено на проректора з наукової роботи (заступника начальника інституту з наукової роботи) та здійснюється у межах компетенції: відділом організації наукової роботи, навчально-науковими інститутами, факультетами, кафедрами, лабораторіями, радами наукових товариств та дорадчими науковими структурами (науково-технічні (методичні) ради, експертні комісії).

2.2. Відділ організації наукової роботи здійснює правове, організаційне та методичне забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів у ВНЗ шляхом:

2.2.1. Підготовки проектів нормативно-правових актів з питань науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів, розробки пропозицій щодо її вдосконалення.

2.2.2. Узагальнення і впровадження передового досвіду науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів.

2.2.3. Координації діяльності (кураторства) наукових товариств навчально-наукових інститутів (факультетів).

2.2.4. Проведення перевірок стану організаційного та методичного забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів у навчально-наукових інститутах і лабораторіях, на факультетах та кафедрах.

2.2.5. Накопичення, узагальнення й аналізу звітності про підсумки науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів навчально-наукових інститутів (факультетів), кафедр та лабораторій.

2.2.6. Організації проведення загальноуніверситетських (загальноінститутських) заходів (конкурсів на кращі наукові роботи, наукових конференцій, семінарів, круглих столів).

2.2.7. Організації участі курсантів, слухачів і студентів у міських, міжвузівських, всеукраїнських та міжнародних наукових заходах: (конкурсах, конференціях), конкурсах на отримання відповідних стипендій та премій.

2.2.8. Підтримання наукових зв'язків з іншими навчальними закладами та науковими установами.

2.2.9. Контролю за виконанням структурними підрозділами вищого навчального закладу нормативно-правових актів, які регулюють науково-дослідницьку діяльність курсантів, слухачів і студентів.

2.3. Навчально-наукові інститути (факультети): забезпечують створення інститутських (факультетських) наукових товариств курсантів, слухачів і студентів; спільно з кафедрами (лабораторіями) здійснюють організаційне та методичне забезпечення та координацію діяльності наукових гуртків курсантів, слухачів і студентів; сприяють обладнанню навчально-методичних кабінетів, організують їх роботу шляхом залучення позаштатних лаборантів із числа активістів наукового товариства курсантів, слухачів і студентів; організують проведення інститутських (факультетських) наукових заходів для курсантів, слухачів і студентів (конкурсів на кращі наукові роботи, підсумкових конференцій, круглих столів тощо), забезпечують участь у їх роботі провідних вчених та фахівців правоохоронних органів; залучення до роботи в наукових гуртках здібних курсантів, слухачів і студентів, надають їм необхідну допомогу; здійснюють спільно з кафедрами (лабораторіями) облік результатів науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів в інституті (факультеті), узагальнюють річні звіти керівників наукових гуртків; здійснюють поточний контроль за роботою наукових гуртків, надають їм необхідну підтримку; взаємодіють з відділом організації наукової роботи з питань забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів; проводять методичні семінари активу наукових товариств курсантів, слухачів і студентів з питань науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів; подають спільно з кафедрами (лабораторіями) пропозиції до річного плану науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт ВНЗ; створюють бази даних обдарованих курсантів, слухачів і студентів, які мають вагомі наукові здобутки; спільно з кафедрами (лабораторіями) відбирають із числа випускників, які виявили схильність до наукової та педагогічної діяльності, кандидатів на вступ до ВНЗ МВС для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" та ад'юнктур, готують на них відповідні характеристики-рекомендації, обговорюють кандидатури на засіданні вченої ради навчально-наукового інституту (факультету); надають керівництву ВНЗ пропозиції щодо розвитку і вдосконалення правового та організаційного забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів.

2.3. Кафедри (лабораторії): розробляють тематику наукових досліджень та дослідницькі завдання курсантам, слухачам і студентам на період стажування; організують роботу наукових гуртків; залучають до роботи в наукових гуртках курсантів, слухачів і студентів; забезпечують наукове керівництво та підготовку відповідних публікацій, рецензування наукових робіт (публікацій) курсантів, слухачів і студентів; проводять спільно з навчально-науковими інститутами (факультетами) кафедральні тури конкурсу на кращу наукову роботу курсантів, слухачів і студентів, круглі столи, "семінари, конкурси наукових робіт, тощо; подають пропозиції до програм підсумкових конференцій наукових товариств; взаємодіють з відділом організації наукової роботи, відповідальними за організацію науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів у навчально-наукових інститутах (факультетах); періодично заслуховують керівників наукових гуртків про підсумки науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів; підбирають серед кращих випускників, які виявили схильність до наукової та педагогічної роботи, кандидатів на вступ до ВНЗ МВС для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" та ад'юнктур; вивчають, узагальнюють та впроваджують передовий досвід науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів, розробляють пропозиції щодо її вдосконалення.

2.5. Наукові товариства курсантів, слухачів і студентів навчально-наукових інститутів (факультетів) функціонують згідно зі статутом (положенням) наукового товариства курсантів, слухачів і студентів, який розробляється і затверджується наказом керівника вищого навчального закладу МВС.

2.5.1. Основними завданнями наукового товариства курсантів, слухачів і студентів є: надання допомоги в широкому залученні курсантів, слухачів та студентів до активної науково-дослідницької діяльності; сприяння в організації і проведенні університетських (інститутських), інститутських (факультетських) та кафедральних наукових заходів за участю перемінного складу ВНЗ; залучення курсантів, слухачів і студентів до участі у Всеукраїнських, міжнародних, міжвузівських олімпіадах, наукових конференціях, семінарах і конкурсах на кращу наукову роботу; поширення передового досвіду науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів; налагодження зв'язків з науковими товариствами студентів вищих юридичних закладів України та зарубіжжя, молодіжними організаціями, науковими установами, громадськими і благодійними організаціями, оприлюднення результатів наукової діяльності курсантів, слухачів та студентів.

2.5.2. Керівним органом наукового товариства є рада наукового товариства навчально-наукового інституту (факультету), яка обирається щороку загальноінститутською (факультетською) конференцією курсантів, слухачів і студентів та звітує перед нею за свою роботу. На конференції підбиваються підсумки науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів, визначаються основні напрями та шляхи вдосконалення цієї роботи на наступний рік.

2.5.3. Організаційне та методичне забезпечення роботи ради наукового товариства навчально-наукового інституту (факультету) здійснюється відділом організації наукової роботи, кафедрами, лабораторіями, керівництвом курсів і спрямоване на розвиток усіх форм науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів.

2.6. Науковий гурток – добровільне об'єднання курсантів, студентів та слухачів при кафедрі (лабораторії) університету, інституту (факультету), яке створюється "для здійснення науково-дослідницькою та -дослідницько-конструкторською діяльності.

2.6.1. Основними завданнями наукового, гуртка є: оволодіння курсантами, слухачами та студентами методами наукового пізнання; поглиблення знань із навчальних дисциплін; розвиток творчого мислення, розширення наукового кругозору та формування наукового світогляду членів гуртка; набуття ними навичок науково-дослідницької діяльності; умінь використовувати теоретичні знання в практичній діяльності; виховання в курсантів, слухачів та студентів потреби в постійному вдосконаленні знань з обраної професії.

2.6.2.Наукові гуртки кафедр (лабораторії) діють відповідно до положення, яке розробляється і затверджується наказом керівника вищого навчального закладу МВС.

2.6.3.Організаційне та методичне забезпечення роботи наукового гуртка покладається на керівника, який призначається рішенням кафедри (лабораторії) та старосту, обраного з числа курсантів, слухачів і студентів.

2.6.4.Керівник наукового гуртка відповідає за планування його роботи, організацію і проведення засідань, підготовку наукових робіт, участь членів у науково-практичних конференціях, семінарах, круглих столах та конкурсах.

2.6.5.Староста наукового гуртка надає безпосередню допомогу керівникові гуртка в організації його роботи, а саме: забезпечує присутність членів гуртка на засіданні, взаємодіє з науковим товариством курсантів, слухачів і студентів, бере участь у розробленні плану роботи наукового гуртка, готує інформацію та фотоматеріали про роботу гуртка для опублікування та розміщення на інтернет-сайтах.

2.6.6.Керівництво науковими дослідженнями курсантів, слухачів і студентів за обраними напрямками здійснюється науково-педагогічними працівниками, науковими співробітниками ВНЗ МВС та інших вищих навчальних закладів і наукових установ України, а також провідними фахівцями правоохоронних органів.

3. Планування, облік та контроль за науково-дослідницькою діяльністю курсантів, слухачів і студентів

3.1.Планування науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів спрямоване на забезпечення безперервної участі кожного курсанта, слухача і студента в науково-дослідницькій діяльності шляхом проведення досліджень з тематики, розрахованої на весь період навчання.

3.2.Заходи науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів включаються до річних планів науково-дослідних та дослідно-конструкторських робіт ВНЗ, відділу організації наукової роботи, навчально-наукових інститутів (факультетів), кафедр, лабораторій, наукових гуртків, індивідуальних планів роботи науково-педагогічного складу.

3.3.Облік результатів науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів проводиться відділом організації наукової роботи, навчально-науковими інститутами кафедрами, лабораторіями, керівниками - наукових гуртків шляхом накопичення та аналізу цифрової, документальної аудіовізуальної та іншої інформації.

3.4.Результати науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів включаються у звіти (відповідно до встановленої форми) кафедр (лабораторій), навчально-наукових інститутів (факультетів), відділу організації наукової роботи та відображаються в щорічному звіті університету (інституту) про виконання науково-дослідних і дослідно-конструкторських робіт.

3.5.Про результати науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів відділ організації наукової роботи звітує на вченій раді вищого навчального закладу.

3.6.Контроль за науково-дослідницькою діяльністю курсантів, слухачів і студентів у межах своєї компетенції здійснює наукова рада МВС України, Департамент освіти та науки МВС, ректори (начальники) та проректори з наукової роботи (заступники начальника інституту з наукової роботи), вчені ради, відділи організації науково-дослідницької роботи ВНЗ МВС.

4. Стимулювання науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів

4.1. За досягнення в науково-дослідницькій діяльності курсанти, слухачі і студенти, а також їх наукові керівники заохочуються в установленому порядку.

4.2. Відповідно до вимог кредитно-модульної системи організації навчального процесу, за підготовку наукових робіт, публікацій, розроблення спеціальних технічних

пристроїв і приладів, моделей, комп'ютерних програм, виступи на наукових конференціях, семінарах тощо можуть нараховуватися додаткові бали. Кращі наукові роботи курсантів, слухачів і студентів ВНЗ, тематика яких відповідає навчальним програмам дисциплін, можуть зараховуватися їх авторам як виконані курсові роботи.

4.3. Випускникам ВНЗ, які виявили сумлінне ставлення до навчання та брали активну участь у науково-дослідницькій діяльності, за клопотанням вченої ради навчально-наукового інституту (факультету) рішенням вченої ради ВНЗ може надаватися рекомендація до вступу у вищі навчальні заклади МВС для здобуття освітньо-кваліфікаційного рівня "магістр" та ад'юнктури.

4.4. Щороку Департаментом освіти та науки МВС організовується проведення конкурсу наукових робіт курсантів, слухачів і студентів вищих навчальних закладів МВС. Конкурс проводиться у два тури: перший - у ВНЗ МВС, другий - на базі визначеного наказом вищого навчального закладу МВС.

5. Матеріально-технічне забезпечення науково-дослідницької діяльності курсантів, слухачів і студентів

5.1. Фінансування науково-дослідницької діяльності проводиться в наступному порядку:

5.1.1. За рахунок коштів, передбачених на утримання ВНЗ, у разі якщо: курсант або слухач навчається на безоплатній основі;

слухач або студент навчається на платній основі, але за значені витрати враховані у вартість навчання.

5.1.2. За власний рахунок слухача або студента в інших, ніж зазначені в пункті 5.1.1 випадках.

5.2. Виконання наукових робіт курсантами, слухачами і студентами здійснюється на базі навчально-наукових інститутів (факультетів) і кафедр (лабораторій), а також у практичних підрозділах органів внутрішніх справ, з якими взаємодіє ВНЗ, на безоплатній основі.